

Dosarul nr. 3r-385/2021
2-19108888-01-3r-10122021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (M. Gandrabur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

DECIZIE

29 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Valeriu Mitrofan,
în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Valeriu Mitrofan
împotriva Centrului de Excelență în Construcții din municipiul Chișinău privind
accesul la informație și repararea prejudiciului moral,
împotriva încheierii din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Valeriu Mitrofan împotriva hotărârii
Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 15 iulie 2021, din motiv că apelul a fost depus
după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ,

c o n s t a t ă :

La 03 iulie 2019, Valeriu Mitrofan a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Centrului de Excelență în Construcții din mun. Chișinău, solicitând constatarea
acțiunilor sau inacțiunilor directorului Centrului de Excelență în Construcții, Pelivan
Valeriu ca ilegale și abuzive prin refuzul nelegitim de a furniza informații sau prin alte
acțiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informație, constatarea încălcării dreptului
de acces la informație, obligarea eliberării caietului de sarcini, copieii contractului de
antrepriză semnat de agentul economic care a fost declarat învingător al licitației,
obligarea oferirii răspunsurilor la întrebările formulate, precum și încasarea sumei
de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin refuzul nelegitim de a furniza
informații sau prin alte acțiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informații.

Prin hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a fost
respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Valeriu Mitrofan împotriva Centrului de
Excelență în Construcții din mun. Chișinău privind accesul la informație și repararea
prejudiciului moral.

La 05 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral (f.d.1-107, vol.2).

Prin încheierea din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de către Valeriu Mitrofan, din motiv că a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ (f.d.122-125, vol. 2).

La 21 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan a contestat cu recurs încheierea din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând, casarea încheierii cu adoptarea unei decizii de remitere a cauzei spre rejudecare.

În motivarea cererii de recurs, Valeriu Mitrofan a indicat că la 02 august 2021 a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, fapt ce se confirmă prin extrasul de pe poșta electronică [XXXX](#). Ulterior, la data de 05 noiembrie 2021 a înregistrat cererea de apel motivată.

Recurentul a mai invocat că nu poartă nici o vină pentru faptul că angajații Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, nu au anexat apelul nemotivat depus de către Valeriu Mitrofan la data de 02 august 2021.

Recurentul consideră nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și că încheierea instanței de apel este neîntemeiată fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural.

La 10 decembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru notificare intimatului copia recursului depus de către Valeriu Mitrofan împotriva încheierii din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu explicarea dreptului de a depune referință. Însă, până la examinarea recursului, intimatul nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință cu criticile sale față de motivele recursului.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 17 noiembrie 2021. Astfel, Valeriu Mitrofan s-a conformat prevederilor legale și în termen, la 21 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, a depus recurs împotriva încheierii din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea

datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Valeriu Mitrofan împotriva Centrului de Excelență în Construcții din mun. Chișinău privind accesul la informație și repararea prejudiciului moral (f.d.199, 207-221, vol. I).

Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc la 16 iulie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat părților la proces pentru notificare copia dispozitivului hotărârii din 15 iulie 2021.

Ulterior, la 02 august 2021, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan a expediat o cerere prin care a solicitat eliberarea hotărârii motivate (f.d. 206, vol. I).

La 05 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice Valeriu Mitrofan a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.1-107, vol. II).

Prin încheierea din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de către Valeriu Mitrofan, din motiv că a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

Pentru a dispune astfel, instanța de apel a conchis că apelantul Valeriu Mitrofan a depus cererea de apel după expirarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, iar contrar obligației de a se comporta cu bună-credință, Valeriu Mitrofan nu a dat dovadă de diligență și nu a manifestat interes față de hotărârea emisă, urmând să conteste hotărârea cu apel în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii prevăzut la art. 232 din Codul administrativ. Mai mult, apelantul nu a înaintat cerință privind repunerea în termen.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor

normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel este prevăzut de o normă imperativă.

Astfel, art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, momentul notificării/comunicării dispozitivului hotărârii judecătorești participanților la proces nu influențează data de când începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

Din această ipoteză rezultă că participanții la proces, care nu au participat la pronunțarea hotărârii judecătorești, fiind interesați în soarta soluționării litigiului în care sunt implicați, trebuie să demonstreze un rol activ, manifestând comportament de bună-credință față de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Astfel, reclamantul trebuia să facă uz de toate drepturile sale procedurale, pentru a lua cunoștință de hotărârea judecătorească pronunțată asupra fondului cauzei.

La caz, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 15 iulie 2021.

Concomitent, din materialele dosarului instanța de recurs reține că cererea de apel depusă de Valeriu Mitrofan împotriva hotărârii primei instanțe a fost înregistrată în cancelaria Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani la 05 noiembrie 2021.

Prin urmare, în cauza dată termenul de declarare a apelului a început a curge la 16 iulie 2021, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 14 august 2021, zi de sâmbătă, astfel ultima zi de depunere a cererii de apel a fost data de 16 august 2021. Cu toate acestea, apelul a fost depus la 05 noiembrie 2021, fapt ce denotă depunerea apelului după expirarea termenului legal, nefiind confirmată temeinicia unei asemenea întârzieri prin careva probe.

În urma celor constatate, Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține afirmațiile recurentului precum că la 02 august 2021, prin intermediul poștei electronice, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și că angajații Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, nu au anexat apelul nemotivat depus de către Valeriu Mitrofan la data de 02 august 2021, sunt declarative și neîntemeiate.

Aici, instanța de recurs menționează că la 02 august 2021, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan a expediat cerere prin care a solicitat întocmirea hotărârilor motivate pe mai multe dosare, inclusiv și pe dosarul în cauză, pentru a depune cererea de apel motivată. Din materialele cauzei rezultă că, cererea din 02 august 2021 este o cerere prin care s-a solicitat doar întocmirea hotărârilor motivate, nefiind anexată o cerere de apel nemotivată.

Totodată, Colegiul reține că copia hotărârii motivate, a fost notificată recurentului, prin intermediul poștei electronice la data de 15 septembrie 2021 (f.d. 222, vol. I), însă cererea de apel motivată a fost depusă abia la 05 noiembrie 2021, după expirarea termenului de 30 de zile, nefiind solicitată repunerea în termen a cererii de apel.

Astfel, Valeriu Mitrofan a omis termenul de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, pentru a depune cerere de apel nemotivată, cât și de la recepționarea hotărârii motivate, pentru a depune cererea de apel motivată.

Prin urmare, Valeriu Mitrofan a avut alternative legale de a lua cunoștință de hotărârea primei instanțe și a depune cererea de apel în termenul prevăzut de lege. În această ordine de idei, instanța de recurs consideră neîntemeiată alegația recurentului referitor la faptul că cererea din 02 august 2021, poate fi considerată ca cerere de apel nemotivată. Or, depunând cerere de întocmire a hotărârilor motivate, acesta cunoștea despre hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează că având în vedere că Valeriu Mitrofan a cunoscut despre existența și examinarea prezentului litigiu, prin urmare, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, de a se interesa despre desfășurarea litigiului și de a proteja drepturile sale de acces la instanță fapt, fapt ignorat de acesta și care a generat omiterea termenului de declarare a apelului.

Conjunctura relevată demonstrează faptul că în prezenta cauză lipsesc circumstanțe care ar justifica omiterea termenului procedural de declarare a apelului, ori neprezentarea reclamantului la pronunțarea dispozitivului hotărârii din data de 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, nu constituie motiv justificat de omitere a termenului procedural de declarare a apelului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în conformitate cu normele de drept și cu aprecierea tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, instanța

de recurs o consideră întemeiată or, Valeriu Mitrofan nu a întreprins vreo acțiune de a prezenta cererea de apel în modul stabilit de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, până la 16 august 2021, ziua în care a expirat termenul pentru depunerea apelului, fapt pentru care survin consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Valeriu Mitrofan.

Se menține încheierea din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh